

จดหมายข่าว

พลีใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

DOA
TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

2

ฉีกซอง

- เชื้อนไขใหม่ผลไม้สดนำเข้า
จากจีน

11

รายงาน

- ใบและเมล็ดน้อยหน่าพัฒนาเป็น
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้

16

จากโต๊ะบอกร

- การพัฒนา GAP Carbon Credit
Plus และแนวทางการปฏิบัติ
ในการลดก๊าซเรือนกระจกของ
พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ฉีกซอง

อีคอมเมิร์ซ

เจ็อนไซใหม่ผลไม้สด นำเข้ามาจากจีน

เข้าสู่ฤดูร้อนเต็มรูปแบบในเดือนนี้ ท້วอากาศที่เริ่มร้อนอบอ้าวในช่วงปลายเดือนมีนาคม ต่อมายังเดือนเมษายน และเป็นเดือนที่ทุเรียนตะวันออกเริ่มให้ผลผลิต จากการประมาณการของเซียนทุเรียน เห็นว่า ทุเรียนจะเริ่มสุกแก่ในช่วงสงกรานต์นี้ ใครต่อใครจึงมุ่งสู่จักรวาล ทุเรียนอันอุดมด้วยหนามและความละมุนภายใน ในทางกลับกันคู่ค้าหลักเช่นจีน ก็ไม่ได้เพิกเฉย ต่อโอกาสทางการค้าเช่นกัน โดยไทยยังคงเป็นตลาดที่สำคัญสำหรับผลไม้จากจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลไม้เมืองหนาว จะว่าไปแล้วไทยและจีนได้ทำความตกลงการค้าระหว่างกันทั้งพืช-ผลไม้ ในรูปแบบของพิธีสารมาตั้งแต่ปี 2540 ก่อนที่พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 ที่นำระบบการวิเคราะห์

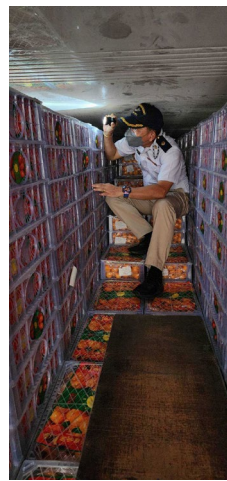

มสลิ 2

ฉบับที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2566

ความเสี่ยงศัตรูพืชมาประกาศใช้อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้พิกและผลไม้ในพิธีสารความร่วมมือดังกล่าวเป็นพืชที่นำเข้าโดยใช้วีเอไอเดิมตามพิธีสาร เมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปทั้งกฎหมายภายในประเทศที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม และพิธีสารที่เกี่ยวข้องมีการปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาอย่างต่อเนื่องหลายฉบับ โดยพิธีสารฉบับล่าสุด คือ ปี 2563 ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงวีเอไอให้สอดคล้อง โดยวีเอไอที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีน ได้ประกาศใช้ไปแล้วตั้งแต่วันที่ 2564 ในขณะที่วีเอไอการนำเข้ามีการปรับปรุงด้วยคำ จนกระทั่งสามารถประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 ที่ผ่านมา โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่จะถึงนี้

“ฉีกซอง” ฉบับเดือนเมษายน จึงขอแนะนำผู้อ่านไปทำความเข้าใจกับวีเอไอนำเข้าผลไม้จากจีนฉบับใหม่แกะกล่อง เป็นอย่างไร โปรดติดตาม

● ผลไม้นำเข้าจากจีน

การนำเข้าผลไม้จากจีนมีการนำเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งเส้นทางทางบกผ่านประเทศที่ 3 และเส้นทางทะเล จึงไม่ใช่ประเด็นใหม่แต่อย่างใด ซึ่งในการนำเข้าผลไม้เหล่านี้ ในบทบาทของด่านตรวจพืช กรมวิชาการเกษตร ตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มุ่งเน้นไปยังการควบคุมการแพร่ระบาดของศัตรูพืชจากต่างถิ่นเป็นหลักตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย การแจ้งนำเข้าต้องแจ้งนำเข้าผ่านด่านตรวจพืชและต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือ ใบ PC (Phytosanitary Certificate) กำกับมาด้วยทุกครั้ง ใบรับรองดังกล่าวออกให้โดยหน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติของจีน เป็นการรับรองว่าผลไม้ที่นำเข้ามาใน shipment นั้นผ่านการตรวจรับรองว่าปลอดจากศัตรูพืช และเป็นไปตามเงื่อนไขที่ประเทศไทยกำหนด

หลายท่านอาจเข้าใจว่าด่านตรวจพืชของกรมวิชาการเกษตร จะต้องตรวจสอบสารตกค้างในผลไม้นำเข้าเหล่านั้นด้วย ประเด็นการกำหนดปริมาณสารตกค้างและการตรวจสอบปริมาณสารตกค้างดังกล่าว เป็นอำนาจภายใต้ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือ อย. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยจะมีด่านอาหารและยาทำหน้าที่ในการตรวจสอบและกำกับดูแลตามกฎหมาย ดังนั้น บทบาทหน้าที่จึงแยกส่วนกันอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าบางพิกัดภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าวที่มอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจพืชเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.อาหารฯ ด้วยเช่น พิกัด 10 และ 12 ในกลุ่มสินค้ารัฐพืชบางพิกัด และพิกัด 09 กลุ่มชา กาแฟ และเครื่องเทศบางชนิด โดยสินค้าในกลุ่มที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกรมวิชาการเกษตรจะรวมการตรวจศัตรูพืชและการตรวจสอบสารตกค้างไปพร้อมกัน ตามค่ามาตรฐานที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด

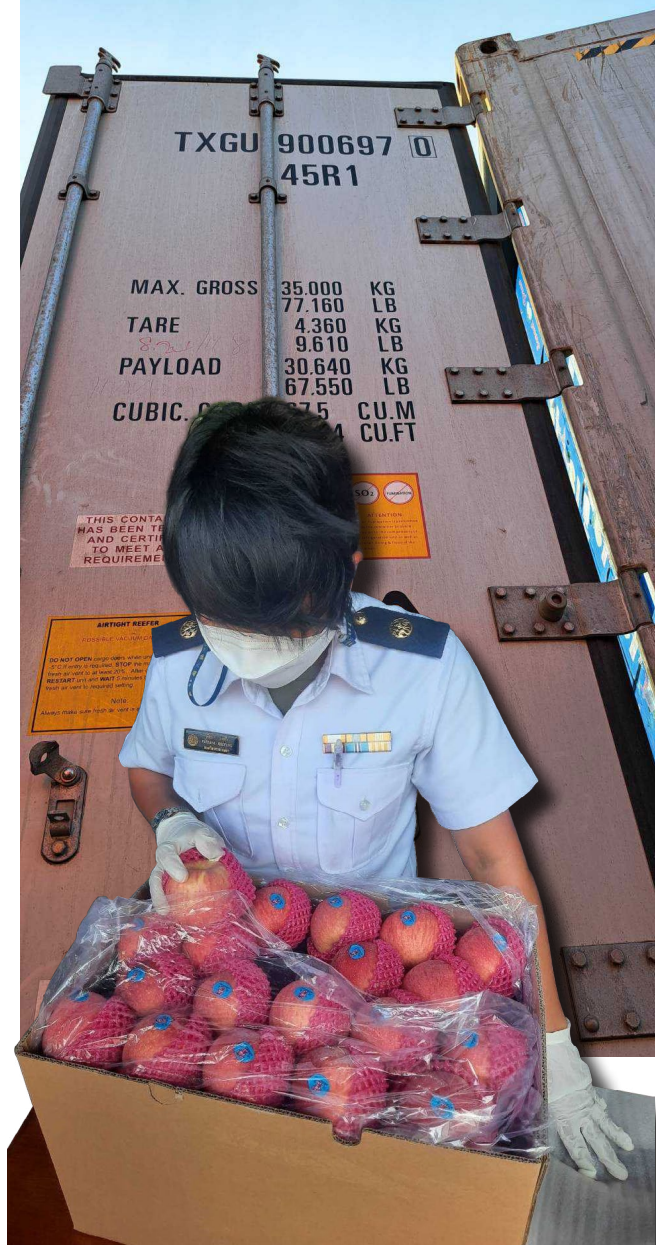

จากข้อมูลการนำเข้าผลไม้สดจากจีนผ่านด่านตรวจพืชในปี 2565 ตามข้อมูลใบแจ้งนำเข้า พบว่าผลไม้สดที่นำเข้าจากจีนในปริมาณที่สูงที่สุด คือ แอปเปิล รวมประมาณ 133,600 ตัน มูลค่ารวมราว 3,942 ล้านบาท รองลงมาคือ องุ่น รวมประมาณ 112,470 ตัน มูลค่ารวมราว 11,280 ล้านบาท ลำดับ 3 คือ สาลี่ ปริมาณรวมประมาณ 53,900 ตัน มูลค่ารวมประมาณ 2,180 ล้านบาท แต่เมื่อรวมปริมาณการนำเข้าผลไม้สดตลอดทั้งปี 2565 ที่ผ่านมา พบว่า ปริมาณการนำเข้ารวมราว 414,800 ตัน มูลค่ารวมประมาณ 24,900 ล้านบาท นับว่าเป็นปริมาณและมูลค่าไม่น้อย ซึ่งหากเจาะไปที่กลุ่มส้ม พบว่ามีการนำเข้ากลุ่มผลไม้สกุลส้มรวมทั้งสิ้นราว 68,940 ตัน มูลค่ารวมประมาณ 2,660 ล้านบาท และเมื่อรวมผลไม้ทั้ง 4 ได้แก่ แอปเปิล องุ่น สาลี่ และผลไม้สกุลส้ม มีปริมาณการนำเข้ารวมกันราว 368,925 ตัน คิดเป็นร้อยละ 89 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้จากจีนทั้งหมด และมูลค่ารวมประมาณ 23,141 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93 ของมูลค่าการนำเข้าผลไม้จากจีนทั้งหมด เรียกได้ว่าเป็น Top 4 ที่กวาดทุกรายการนำเข้าผลไม้อื่นส่วนที่เหลือมีส่วนแบ่งเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

● จากอดีตสู่ปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น เงื่อนไขการนำเข้าผลไม้สดจากจีนถูกกำหนดขึ้นภายใต้พิธีสารฯ ตั้งแต่ปี 2540 ต่อมาในปี 2547 ได้ยกเลิกพิธีสารฯ ฉบับปี 2540 และใช้พิธีสารฉบับใหม่ คือ พิธีสารข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและการตรวจสอบผลไม้เมืองร้อนที่ส่งออกจากไทยไปจีน และจากจีนมาไทย โดยผลไม้ของฝ่ายไทยที่ส่งออกไปจีน ประกอบด้วย มะม่วง ทูเรียน ลำไย ลิ้นจี่ และมังคุด ส่วนผลไม้ที่ส่งออกจากจีนมาไทย ได้แก่ แอปเปิลแพร์/สาเก ผลไม้สกุลส้ม องุ่น และพุทรา ต่อมาในปี 2552-2553 เริ่มมีการเปิดเส้นทางทางบก จึงเกิดพิธีสารการส่งออกผลไม้ผ่านประเทศที่ 3 ซึ่งเป็นระยะเวลาเดียวกันที่พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ โดยมีการนาระบบการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชเข้าไปไว้ในบทบัญญัติอย่างชัดเจน และออกประกาศกรมวิชาการเกษตร กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการนำเข้า หรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม เพื่อบังคับใช้ในปดังกล่าว นับว่าเป็นประกาศหลักที่พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ซึ่งประกาศฉบับนี้กำหนดให้การนำเข้าสิ่งต้องห้ามต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ประกาศกำหนด ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า แจ้งนำเข้า ณ ด้านตรวจพืช และมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมากับสินค้าที่นำเข้า ในขณะที่สิ่งกักตุนและสิ่งไม่ต้องห้าม การนำเข้าให้แจ้งนำเข้า ณ ด้านตรวจพืช และแนบใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมากับสินค้า ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มของผลไม้สดมักจะมีอยู่ในกลุ่มของสิ่งต้องห้าม ส่วนกลุ่มของพืชผักมักจะมีอยู่ในกลุ่มของสิ่งกักตุน

หลังจากที่มีการลงนามพิธีสารในปี 2552 และ ปี 2553 ในส่วนของไทยเอง กรมวิชาการเกษตรได้ออกประกาศมารองรับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพิธีสารดังกล่าว จำนวน 2 ฉบับ คือ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลไม้ที่ส่งออกผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2552 และประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออกผลไม้ระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่าน สปป.ลาว พ.ศ. 2554 ล่าสุดในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำพิธีสารฉบับใหม่กับจีน คือ พิธีสารข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและการตรวจสอบการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่ 3 พ.ศ. 2563 โดยเป็นการปรับปรุงพิธีสารเดิมให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับเส้นทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และกรมวิชาการเกษตรได้ออกประกาศกรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีน มารองรับกับการปฏิบัติตามพิธีสารดังกล่าวไปตั้งแต่ปี 2564 คือ ประกาศ

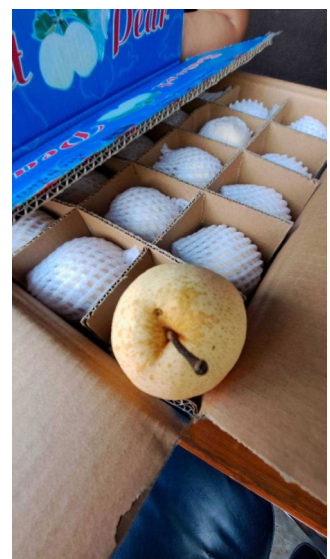
กรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขอใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลไม้ส่งออกจากราชาอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2564 ซึ่งในขณะเดียวกันประเด็นเรื่องการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผลไม้ตามพิธีสารดังกล่าวได้มีการหารือกับผู้เกี่ยวข้องจากฝั่งของจีนและฝั่งของไทย จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการออกมา จนกระทั่งสำเร็จในช่วงวันที่ 2 มีนาคม 2566 โดยกระบวนการในการดำเนินการประกาศกำหนดเงื่อนไขการนำเข้า ต้องสอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามพันธสัญญาระหว่างประเทศ และเป็นไปตามลำดับการออกกฎหมายลำดับรองของประเทศเราด้วย โดยต้องเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการทั้ง 2 คณะ ภายใต้คณะกรรมการกักพืช คือ คณะอนุกรรมการด้านกฎระเบียบ และ คณะอนุกรรมการพิจารณาการนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า ก่อนเข้าสู่การพิจารณาให้คำแนะนำของคณะกรรมการกักพืช และเข้าสู่ขั้นตอนของการนำเสนอ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งหมดนี้ต้องใช้เวลาเช่นกัน

● เปิดเงื่อนไขใหม่

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าผลไม้จากสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2566 จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 โดยชนิดผลไม้ที่อนุญาตให้นำเข้าตามข้อตกลงในพิธีสารฯ ฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบัน มีทั้งสิ้น 24 ชนิด ประกอบด้วย (1) แอปเปิล (2) สาลี่/แพร์ (3) องุ่น (4) พุทรา (5) ผลไม้สกุลส้ม ได้แก่ ส้ม ส้มเปลือกอ่อน ส้มโอ และเลมอน (6) พลัม (7) พีชวงศ์กุเคอร์บีตาซีอี (8) พลัม (9) ท้อ (10) เนคทารีน (11) กีวี (12) ทับทิม (13) มะละกอ (14) สตรอว์เบอร์รี (15) พีชสกุลไฮโลเซอเรียส (16) ลิ้นจี่ (17) มะม่วง (18) เรด พิตahaya (19) อะโวคาโด (20) แอปริคอต (21) เซอร์รี่ (22) ฝรั่ง (23) ราสป์เบอร์รี (24) เยลโลพิทahaya โดยรายละเอียดของเงื่อนไขในประกาศที่สำคัญ สามารถจำแนกได้เป็น เส้นทางขนส่ง ใบอนุญาตนำเข้า ข้อกำหนดของสวนและโรงคัดบรรจุ ข้อกำหนดสำหรับบรรจุภัณฑ์และฉลาก การรับรองสุขอนามัยพืช และการตรวจนำเข้าและการดำเนินการกรณีผิดเงื่อนไข

ในประกาศฉบับดังกล่าว กำหนดเส้นทางการขนส่งไว้ตามพิธีสาร หลัก ๆ คือ ทางน้ำ ทางอากาศ และผ่านประเทศที่ 3 ซึ่งกรณีการผ่านประเทศที่ 3 กำหนดจุดนำเข้าไว้ 6 จุด ประกอบด้วย ด้านตรวจพืชเชียงของ ด้านตรวจพืชหนองคาย ด้านตรวจพืชบึงกาฬ ด้านตรวจพืชนครพนม ด้านตรวจพืชมุกดาหาร และด้านตรวจพืชจันทบุรี (จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาด จังหวัดจันทบุรี) ส่วนใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า หรือแบบ พ.ก 2-1 สำหรับผลไม้ทั้ง 24 ชนิด สามารถยื่นขอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมวิชาการเกษตร (<http://nsw.doa.go.th/public/>) ได้ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2566 เพื่อให้สามารถรองรับการนำเข้าผลไม้ทั้ง 24 ชนิด ได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่สะดุด

ประเด็นเรื่องข้อกำหนดสวนและโรงคัดบรรจุ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการแลกเปลี่ยนทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุแล้ว ณ ปัจจุบัน ประกอบด้วย ผลไม้ลำดับที่ 1-12 โดยที่พีชวงศ์กุเคอร์บีตาซีอี มีการแลกเปลี่ยนทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุมีเฉพาะเมลอนและแคนตาลูปเท่านั้น สำหรับรายการผลไม้ที่มีการขึ้นทะเบียนดังกล่าวนี้ จะต้องผลิตจากสวนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือหน่วยงานที่สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนให้การรับรอง และได้รับการขึ้นทะเบียนสวนจากกรมวิชาการเกษตร เช่นกับโรงคัดบรรจุที่ต้องผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันแล้ว ส่วนกลุ่มที่ไม่มีมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันกับฝ่ายไทย ฝ่ายจีนจะต้องมีการขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุไว้ด้วย

บรรจุภัณฑ์และฉลาก กำหนดให้บรรจุภัณฑ์ต้องใหม่และสะอาด หากมีการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากไม้ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยพืชที่เกี่ยวข้อง ส่วนฉลากแสดงข้อมูลที่จำเป็นบนบรรจุภัณฑ์ ต้องมีความคงทน กันน้ำได้ และอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน ง่ายต่อการตรวจสอบ ต้องมีข้อความเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย ประกอบด้วย ชื่อบริษัทส่งออก (Name of the exporting company) ชื่อผลไม้ (Fruit type) เลขทะเบียนสวน (Orchard Register Number) เลขทะเบียนโรงคัดบรรจุ (Packing House Register Number) วันบรรจุ (Packing date) ระบุข้อความ “Export to the Kingdom of Thailand” และ “Product of the People’s Republic of China”

สำหรับผลไม้ขนส่งทางบกหรือทางน้ำ ต้องอยู่ในตู้ขนส่งผลไม้ที่ปิดมิดชิด หรือตู้ควบคุมอุณหภูมิระหว่างการขนส่ง ห้ามเปิดตู้ระหว่างการขนส่ง ในขณะที่ผลไม้ขนส่งทางอากาศ ต้องบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่ปิดสนิทหรือสามารถป้องกันการเล็ดลอดของศัตรูพืชได้ ส่วนการนำเข้าทางบกผ่านประเทศที่สาม ต้องปิดตราผนึกตู้ขนส่งผลไม้ของสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และอยู่ในสภาพสมบูรณ์จนถึงด่านนำเข้าของไทย ทั้งนี้ผลไม้ต้องปลอดจากศัตรูพืชกักกันของราชอาณาจักรไทย และต้องปราศจากแมลงที่มีชีวิต ดิน หวาย และไม่มีการปะปนของชิ้นส่วนพืช เช่น ใบ กิ่ง เมล็ดวัชพืช เศษซากพืชหรือสิ่งอื่นใดที่มีศักยภาพนำพาศัตรูพืชกักกันได้

ด้านการรับรองสุขอนามัยพืช ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชซึ่งออกให้โดยสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่กรณีนำเข้าทางบกผ่านประเทศที่สาม ใบรับรองสุขอนามัยพืชมีผลบังคับใช้ 10 วันนับจากวันที่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และต้องระบุข้อความในใบรับรองสุขอนามัยพืช โดยกรณีการขนส่งทางบกผ่านประเทศที่สาม หากเป็นแอปเปิล แพร์ ฝรั่ง พุทรา และผลไม้สกุลส้ม (Citrus spp). ให้ระบุข้อความเพิ่มเติม “This fruits is in compliance with the Protocol on Inspection and Quarantine Conditions of Fruits to be exported from China to Thailand and the Protocol on the Inspection and Quarantine Requirements for Exportation and Importation of Fruits between China and Thailand through Territories of the Third Countries.” และระบุวันที่ตรวจ หมายเลขตู้ขนส่งผลไม้ หมายเลขผนึกตู้และหมายเลขทะเบียนโรงคัดบรรจุ สำหรับการนำเข้าผลไม้ชนิดอื่น ๆ นอกเหนือจากผลไม้ข้างต้น ให้ระบุข้อความ “This fruits is in compliance with the Protocol on the Inspection and Quarantine Requirements for Exportation and Importation of Fruits between China and Thailand through Territories of the Third Countries.” และระบุวันที่ตรวจ หมายเลขตู้ขนส่งผลไม้ และหมายเลขผนึกตู้ โดยผลไม้ที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการขึ้นทะเบียนโรงคัดบรรจุกับกรมวิชาการเกษตรแล้ว ให้ระบุหมายเลขทะเบียนโรงคัดบรรจุเพิ่มเติมด้วย

สำหรับการขนส่งทางน้ำและทางอากาศ กรณีการนำเข้าผลไม้ ได้แก่ แอปเปิล แพร์ องุ่น พุทรา และผลไม้สกุลส้ม (*Citrus spp.*) ให้ระบุข้อความ “This fruits is in compliance with the Protocol on Inspection and Quarantine Conditions of Fruits to be exported from China to Thailand” และหากเป็นการนำเข้าผลไม้อื่น ๆ นอกเหนือจากผลไม้ข้างต้น ให้ระบุเฉพาะวันที่ตรวจเท่านั้น

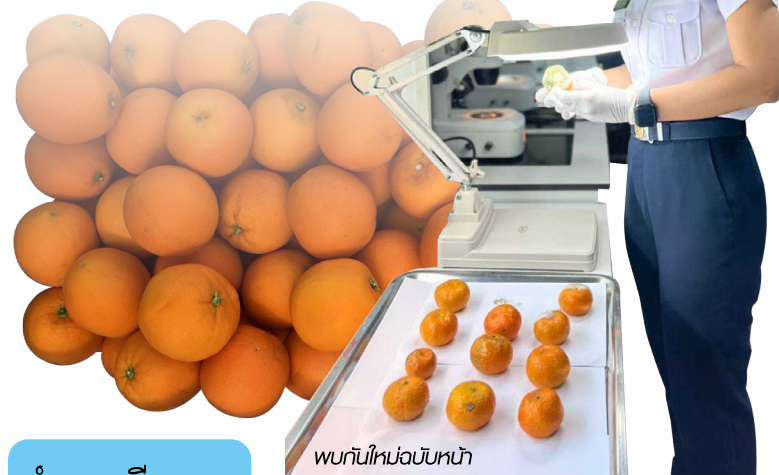
สำหรับการตรวจนำเข้า เมื่อผลไม้มาถึงด่านนำเข้าของไทย การตรวจนำเข้าจะดำเนินการหลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของเอกสารทั้งหมดที่แนบมาพร้อมกับสินค้า จากนั้นจะเก็บตัวอย่างผลไม้ตามกระบวนการที่เหมาะสมอย่างเป็นทางการ และตรวจสอบเพื่อยืนยันว่ามีศัตรูพืชหรือไม่ หากตรวจพบศัตรูพืชมีชีวิตจะส่งตัวอย่างศัตรูพืชไปยังห้องปฏิบัติการเพื่อจำแนกชนิดและต้องกักผลไม้ไว้จนกว่าจะทราบผลจากห้องปฏิบัติการ โดยที่การตรวจนำเข้าและการตรวจพบศัตรูพืชกักกันในสินค้าที่นำเข้า ต้องดำเนินการตามที่ระบุไว้ในพิธีสารที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างถึง

ถ้าหากตรวจพบศัตรูพืช สิ่งมีชีวิตอื่นใด หรือสิ่งปนเปื้อนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสุขอนามัยพืชต่อประเทศไทยได้ ต้องจัดการศัตรูพืช สิ่งมีชีวิตอื่นใด หรือสิ่งปนเปื้อนเหล่านั้น ด้วยวิธีการที่เหมาะสมหรือวิธีการอื่น (ถ้ามี) แล้วแต่กรณี หรือส่งสินค้านั้นออกไปนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยเจ้าของเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว ประกาศฉบับนี้ สงวนสิทธิ์ให้กรมวิชาการเกษตรมีสิทธิสั่งให้ส่งผลไม้ที่ออกไปนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยเจ้าของเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว ถ้าพบกรณีหนึ่งกรณีใด ประกอบด้วย สินค้าที่ส่งมอบไม่สอดคล้องกับที่ระบุไว้ในใบรับรองสุขอนามัยพืช การปิดผนึกตู้สินค้าไม่สมบูรณ์ มีการปลอมปนผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอื่น และตู้ขนส่งผลไม้ถูกเปิดหรือสับเปลี่ยนระหว่างการขนส่งผ่านประเทศที่สาม

คงต้องมาติดตามกันต่อว่า ภายหลังจากที่ประกาศฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว กระบวนการนำเข้าผลไม้สดจากจีนทั้ง 24 ชนิดจะดำเนินการไปในทิศทางใด แต่ที่ชัดเจนคือ จีนยังคงมุ่งมั่นขยายการค้าให้เติบโตต่อไป ภายใต้มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพสินค้า และการควบคุมการนำเข้าอย่างเข้มงวดจากการรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ CIQ เป็นหน่วยงานเดียว ในขณะที่ฝ่ายไทยอยู่ระหว่างการปรับตัวตลอดเวลา เงื่อนไขการนำเข้าดังกล่าว จะเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะปกป้องความมั่นคงทางชีวภาพของไทย และอำนวยความสะดวกทางการค้าไปพร้อมกัน หวังว่าจะเป็นเช่นนั้น

(ขอบคุณ : ด้านตรวจพืชลาดกระบ้ง ด้านตรวจพืชท่าเรือแหลมฉบัง ด้านตรวจพืชเชียงใหม่ ด้านตรวจพืชนครพนม และด้านตรวจพืชหนองคาย ภาพประกอบ)

ดูตามฉีกซอง

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์...อีกคน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีโยฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

มสlib 9

ฉบับที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2566

เงื่อนไขการนำเข้าผลไม้ จากสาธารณรัฐประชาชนจีนฉบับใหม่

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2566 เป็นต้นไป

ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตนำเข้าผลไม้
จากสาธารณรัฐประชาชนจีน
ตามเงื่อนไขการนำเข้าเดิมที่ใบอนุญาตหมดอายุ
หลังวันที่ 1 พฤษภาคม 2566 และประสงค์นำเข้า
ให้ยื่นขอใบอนุญาตตามเงื่อนไขใหม่
ผ่านระบบใบอนุญาตนำเข้า/นำผ่าน ตามกฎหมายกักพืช
<http://nsw.doa.go.th/public/>
ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2566 เป็นต้นไป

เงื่อนไขการนำเข้าผลไม้
จากสาธารณรัฐประชาชนจีน

จุดนำเข้า-ส่งออกทางบก
ผ่านประเทศที่สาม

รายชื่อผลไม้ที่อนุญาตให้นำเข้า
จากสาธารณรัฐประชาชนจีน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
หมายเลขโทรศัพท์ 0 2940 6573 ต่อ 125-129
E-mail : technical_ard@hotmail.co.th
หรือ Facebook และ Line OpenChat ตามคิวอาร์โค้ดด้านล่าง

ใบและเมล็ดน้อยหน่า

พัฒนาเป็นสารป้องกัน

กำจัดศัตรูพืชได้

น้อยหน่าเป็นผลไม้ที่มีรสหอมหวานน่ารับประทาน เสียอย่างเดียวนั้นมีเมล็ดมาก โดยเฉพาะน้อยหน่าพันธุ์พื้นบ้าน (มีทั้งน้อยหน่าหนังและน้อยหน่าเนื้อ) ให้รสหวานจัด แต่ผลเล็กมีเมล็ดมากกว่าเนื้อทำให้ผู้บริโภคไม่ชอบรับประทาน จึงหันไปรับประทานน้อยหน่าเพชรปากช่อง ผลใหญ่มีเนื้อมากกว่าและเมล็ดเล็ก เกษตรกรจึงพากันไปปลูกน้อยหน่าเพชรปากช่อง เพราะตลาดต้องการมากกว่า ทำให้น้อยหน่าพันธุ์พื้นบ้านถูกปล่อยให้เติบโตตามธรรมชาติ ปราศจากการเอาใจใส่ดูแล แห้งคาต้น ปล่อยให้ร่วงหล่นลงมา และมีจำนวนไม่น้อย ทำให้นักวิจัยเกิดความคิดที่จะนำน้อยหน่าทั้งเมล็ดและใบมาทำประโยชน์ โดยนำมาสกัดเป็นสารกำจัดศัตรูพืช

มีรายงานการผลิตน้อยหน่าปี 2564 พื้นที่ปลูกน้อยหน่าทั่วประเทศมี 31,656 ไร่ จังหวัดที่ปลูกน้อยหน่ามากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา สกลนคร กาญจนบุรี จันทบุรี และขอนแก่น มีผลผลิต 50,237 ตัน

มีรายงานวิจัยน้อยหน่ามีฤทธิ์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช

น้อยหน่ามีการปลูกทั่วไปในประเทศไทยเพื่อรับประทานผล และผลแห้งยังนำมาใช้เป็นสมุนไพรสำหรับรักษาโรคได้หลายอย่าง ได้แก่ โรคท้องเสีย โรคบิด โรคลำไส้ โรคท้องผูก และโรคหิด ด้านการเกษตรมีรายงานวิจัยว่ามีฤทธิ์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชได้ สารสกัดเมล็ดน้อยหน่าด้วยเอทานอล มีฤทธิ์กำจัดด้วงได้ 100 % นอกจากนี้สารสกัดใบและเมล็ดน้อยหน่ายังสามารถควบคุมแมลงได้อีกหลายชนิด เช่น เพลี้ย หนอนฝ้าย ตั๊กแตน มด แมลงหวี่ และได้มีการทดสอบสารสกัดเมล็ดน้อยหน่าด้วยตัวทำละลายต่าง ๆ กับตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของมอดแป้ง โดยใช้สารสกัดเมล็ดน้อยหน่าด้วยเมทานอลและปิโตรเลียมสปีริท

นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิจัยสารสกัดหยาบของน้อยหน่ายังสามารถควบคุมตัวอ่อนผีเสื้อ ควบคุมแมลงวันผลไม้ชนิด Mediterranean fruit fly ในระยะฟักไข่ โดยรบกวนการวางไข่และยืดเวลาพัฒนาการของตัวอ่อน ควบคุมตัวอ่อนและตัวเต็มวัยด้วยแป้งสีแดง *Triblium castaneum* Herbst ได้

รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น

ศึกษาวิจัยประสิทธิภาพในการควบคุมหนอนใยผัก

คุณธิตยาภรณ์ อุดมศิลป์ และคณะกลุ่มงานวิจัย วัตถุประสงค์การเกษตรจากสารธรรมชาติ กองวิจัยพัฒนา ปัจจัยผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จึงได้ ทำการวิจัยประสิทธิภาพของสารสกัดจากน้อยหน่าใน การควบคุมหนอนใยผัก โดยศึกษาในห้องปฏิบัติการโดย การสกัดด้วยตัวทำละลายต่าง ๆ พบว่าสารสกัดหยาบ เมล็ดน้อยหน่าให้ผลในการฆ่าหนอนใยผักได้ดีกว่า สารสกัดหยาบจากใบน้อยหน่า และสารสกัดหยาบเมล็ด น้อยหน่าที่สกัดด้วยเมทานอล ให้ผลในการฆ่าหนอน ใยผักที่ดีที่สุด

สารสกัดหยาบเมล็ดน้อยหน่าที่ความเข้มข้น 5 10 15 20 และ 25% (น้ำหนักต่อปริมาตร) พบว่าทุก ความเข้มข้นให้ผลในการฆ่าหนอนใยผักไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ จากผลการทดสอบสารพิษทุกเคมีของสารสกัด หยาบเมล็ดน้อยหน่าด้วยตัวทำละลายเมทานอล พบสาร กลุ่มเทอร์พีนอล ฟลาโวนอยด์ และอัลคาลอยด์ เป็น องค์ประกอบสารสกัดหยาบเมล็ดน้อยหน่า เป็นสารสกัด ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อควบคุม แมลงศัตรูพืชต่อไป

พัฒนาผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป น้อยหน่าอนโต้สูตร EC

คุณธิตยาภรณ์ และคณะวิจัย ได้เตรียมสารสกัด หยาบน้อยหน่า โดยนำผลน้อยหน่าสุกมาแกะเมล็ด ล้าง ทำความสะอาด แล้วนำมาอบแห้งและบดให้ละเอียด จากนั้นนำมาสกัดเมล็ดน้อยหน่าด้วยเมทานอล ซึ่งเป็นตัว ทำละลายที่มีประสิทธิภาพในการสกัดสารสำคัญจากเมล็ด น้อยหน่าที่ระเหยด้วยเครื่อง Rotary evaporator

จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์หาปริมาณสำคัญใน สารสกัดเมล็ดน้อยหน่า โดยใช้ดีเทคเตอร์ชนิด DAD ที่ ความยาวคลื่น 210 นาโนเมตร โดยเตรียมสารสกัดหยาบที่ มีความเข้มข้นที่เหมาะสม วิเคราะห์และคำนวณหาปริมาณ สารสำคัญเทียบกับกราฟมาตรฐาน

ทำการศึกษาการเตรียมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
น้อยหน่าในรูปแบบอิมัลชัน โดยทดลองผสมกับตัวทำ
ละลายและสารลดแรงตึงผิว ผสมกันที่อัตราส่วนต่าง ๆ
แล้วนำไปผสมกับสารสกัดเมล็ดน้อยหน่า และคอยสังเกต
การเปลี่ยนแปลง เช่น การแยกชั้น การตกตะกอน และหลัง
จากได้เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง 24 ชั่วโมง เลือกอัตราส่วนสาร
ลดแรงตึงผิว จนได้อัตราส่วนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาสูตร
ผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมผลิตให้ได้ลักษณะที่ดี มีความคงตัว
จนได้ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปน้อยหน่าสูตร EC

**“ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปน้อยหน่า
สูตร EC เป็นสูตรที่มีความคงตัว ไม่ทำให้
เกิดการละลายตัวเร็วของสารสำคัญ และ
การกระจายตัวในน้ำได้ดี เมื่อต้องผสม
น้ำเพื่อการฉีดพ่น ดังนั้นผลิตภัณฑ์
สำเร็จรูปน้อยหน่าสูตร EC จะมีสารลด
แรงตึงผิวเป็นส่วนประกอบ ทำให้น้ำกับ
น้ำมันเข้ากันได้ดีและไม่แยกชั้น สะดวกกับ
การใช้งาน”**

ทดสอบประสิทธิภาพในแปลง กะบับองเกษตรกร

คุณธิตยาภรณ์ กล่าวว่า เมื่อนำไปทดสอบ
ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปน้อยหน่าสูตร
EC ในห้องปฏิบัติการพบว่ามีผลทำให้หนอนใยผักตาย
ระหว่าง 27.50-85.00% ต่อจากนั้นนำไปทดสอบ
ในแปลงคะบับองเกษตรกร โดยทำแปลงทดสอบที่
จังหวัดนครปฐม และแปลงทดสอบจังหวัดกาญจนบุรี
พบว่าผลการพ่นสารผลิตภัณฑ์น้อยหน่าสำเร็จรูป EC มี
ประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนใยผักได้ดี
ไม่แตกต่างกันทางสถิติจากการพ่นสารทดลอง *Bacillus
thuringiensis* และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการ
กำจัดหนอนใยผัก พบว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปน้อยหน่า
สูตร EC ที่อัตรา 50 และ 70 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร
มีประสิทธิภาพ เฉลี่ยที่ 71.20-79.49% ซึ่งมีค่า
ใกล้เคียงกับการใช้สารทดลอง *Bacillus thuringiensis*
ที่มีประสิทธิภาพเฉลี่ยที่ 70.50-79.30% และเมื่อเทียบ
ผลผลิตของ 2 แปลงทดลองที่จังหวัดนครปฐมและ
กาญจนบุรีพบว่าทำให้สารทดลองสำเร็จรูปน้อยหน่า
สูตร EC ได้ผลใกล้เคียงกับสารทดลอง *Bacillus
thuringiensis* เช่นเดียวกัน

นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกน้อยหน่าพื้นเมืองหรือน้อยหน่าก้นอย่างจริงจัง สร้างรายได้จากการเก็บเมล็ดน้อยหน่าที่ไร้ค่าให้กลายเป็นผลผลิตที่มีมูลค่า ทั้งยังเป็นการใช้ประโยชน์จากเมล็ดน้อยหน่าที่เหลือทิ้งให้เกิดประโยชน์สูงสุด รongรับผู้ประกอบการที่สนใจจะทำผลิตภัณฑ์กำจัดศัตรูพืชจากเมล็ดน้อยหน่า

ผู้ประกอบการที่สนใจจะผลิต ผลิตภัณฑ์สารกำจัดศัตรูพืชจากเมล็ดน้อยหน่า เกษตรกร และผู้สนใจ สามารถติดต่อสอบถามได้ที่กลุ่มงานวิจัยวุฒิภูมิพิชการเกษตรจากสารธรรมชาติ กอบวิจัยพัฒนาปัจจัยผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร โทรศัพท์ 0 2579 6 123, 08 5265 7076

ดังนั้น ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปน้อยหน่าสูตร EC จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถใช้ในการป้องกันและกำจัดหนอนใยผักในแปลงคะน้า และสามารถใช้เป็นสารกำจัดศัตรูพืชทางเลือกหนึ่ง เพื่อลดการใช้สารเคมีในแปลงผักของเกษตรกร และสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดการทำผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น เช่น การทำผลิตด้วยวิธีนาโนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เป็นการสนับสนุนลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

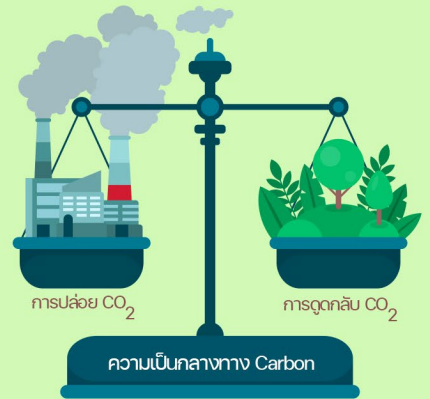

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

50
50 ปีกรมวิชาการเกษตร
DOA TOGETHER

การพัฒนา GAP Carbon Credit Plus และแนวทางปฏิบัติในการลดก๊าซเรือนกระจก ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประเทศไทยได้ประกาศเจตนารมณ์ในการประชุม COP26 ณ กรุงกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ จะมีการดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และจะมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ในปี 2608 (ค.ศ. 2065) ซึ่งภาคการเกษตรจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเหลือ 41.2 ล้านตัน

แนวทางในการดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคเกษตร

1. การจัดทำต้นแบบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตพืชพืชเป้าหมายที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลัก 6 ชนิด ประกอบด้วย

อ้อย

ปาล์มน้ำมัน

มันสำปะหลัง

ยางพารา

ทุเรียน

มะม่วง

เพื่อจัดทำเป็นต้นแบบการในการขอรับรองคาร์บอนเครดิตภาคการเกษตร

2. การพัฒนากรมวิชาการเกษตรเพื่อเป็นหน่วยงานตรวจริบรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตร

เตรียมความพร้อมเพื่อเป็นองค์กรรับรองการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร และเตรียมจัดตั้งกองพืชเศรษฐกิจใหม่และการจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อรองรับภารกิจ

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
www.doago.th โทรศัพท์ 0 2579 0151-8

ผลิใบ ก้าวข้ามทการวิจัยและ พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับพืชนอง การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : ธีรภัทร์ จันทรศรีวงศ์ กัสชนกนทน์ หมั่นแจ้ง พงศ์ไท ไทโยธิน ศศิณา ปานตัน
บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณต์
กองบรรณาธิการ : อังคนา สุวรรณภูฏ จินตน์กานต์ งามสุภรา มธุรส วงษ์ภรณ์ จันระวี จิตรสพาน
ช่างภาพ : กำเนิดกานันท์ ไพโรจน์
ช่างศิลป์ : มณฑา แคมเงิน กฤษฏา ดาวเรือง
บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาหะ
จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406
E-mail : prdoa55@gmail.com
พิมพ์ที่ : ตรีเป็ล ศรีโอทีพี โทรศัพท์ : 0 2047 6778